
H a G e Z e

GLASILO HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

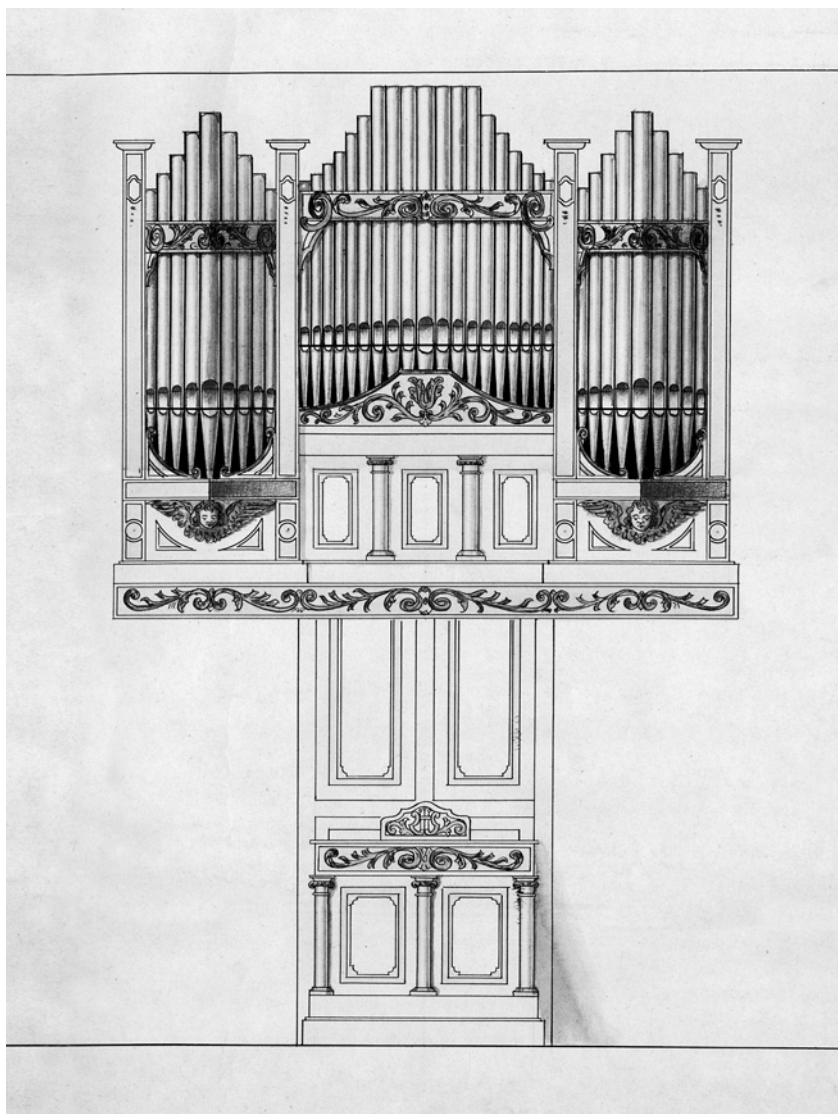

GODIŠTE XIII. BROJ 3

ISSN 1332-1129

PROSINAC 2009.

---

*Nacrt orgulja predviđenih na pozornici
velike dvorane Hrvatskoga glazbenog zavoda
Josef Brandl, Maribor, 1894.*

SRETAN BOŽIĆ I SRETNU NOVU GODINU
ŽELE VAM ČLANOVI RAVNATELJSTVA I DJELATNICI HGZ-a

FONDOVI HGZ-a U NOTNIM IZDANJIMA

Nije novost da skladateljske ostavštine pohranjene u Arhivu našeg Zavoda trajno privlače pozornost ne samo glazbenika i muzikologa, nego sve više i izdavača muzikalija. Tako je to već niz godina s ostavštinom Dore Pejačević, s onom Borisa Papandopula, a u novije vrijeme i s onom Blagoja Berse. Ima, međutim, i manje zvučnih imena, poput onog rano preminulog Milutina Polića (1883–1908), Wolf Ferrarijevog učenika, iz čijeg je nevelikog opusa tek nedavno u Rijeci objavljena prva tiskovina: *Sitne pjesme* za glas i klavir na stihove Augusta Harambašića i *Pjesma smrti* na tekst Vande C. Borelli (naklada Toić d.o.o.). Krajem prošle godine svjetlo su dana, osim toga, ugledale i solo pjesme Blagoja Berse u izdanju Muzičkog informativnog centra KDZ, među njima i jedna čiji se autograf čuva jedino u našem arhivu. Kako će u sklopu velikog HGZ-ovog izdavačkog projekta *Sabrana djela Blagoja Berse* početkom sljedeće godine iz tiska izići Bersini *Dnevnici i pisma*, opremljeni brojnim bilješkama i priložima, to smo odlučili ovdje objaviti neke njihove odlomke u kojima autor komentira razne izvedbe svojih popijevaka – u ovom slučaju popularne *Robinjice* (s podnaslovom *Bosanska balada*) skladane na tekst brata Josipa u Beču 8. prosinca 1903. godine, a čiji se jedini autorov vlastoručni prijepis autografa nalazi u arhivu HGZ-a.

Beč, 7. travnja 1913.

Vukovićeva¹ mi je rekla kako za Koncert 18. ovoga mjeseca, na kojemu je uz pratnju orkestra trebala pjevati dvije moje pjesme (Meeresleuchten i Robinjicu), ne može dobiti orkestar pa stoga ovaj put moje pjesme neće pjevati.

Zadar, 16. 9. 1913. – Ovdje je Cindro (Cvijeta), sutra pjeva na koncertu u Čitaonici² zajedno s Meneghellom (iz Splita) i s izvjesnim Bozzottijem³ iz Trogira. Pjevat će moju Robinjicu.

Zadar 19. 9. 1913 – Prekjučer je Cindro održala koncert, pjevala je moju Robinjicu, koju je morala ponoviti kao bis, morao sam se pojaviti na vratima dvorane i zahvaliti publici koja mi je toplo pljeskala. Meneghello je svirao kao vrsni umjetnik.

Zadar 28. 9. 1913. – Čitam u »Narodnom listu« kritiku koncerta od 17/9 (Cindro), piše o mojoj »Robinjici«: »gdje smo čuli naše, čisto naše akorde, dušu naše narodne melodije izviene kroz dušu umjetničku slavenskoga umjetnika«. Dalje: »a nazočni naš skladatelj g. Bersa morao se u javnosti pokazati uz zanosno odobravanje i pljeskanje«.

Beč 25. 4. 1914. – Ovih dana podučavam mladog Zeca (divan bas)⁴ moju »Robinjicu«, koju će on uskoro pjevati u Dubrovniku.

B. 19. 5. 1914. – Miloš⁵ Zec otišao je u Dubrovnik gdje je na koncertu, kojeg je priredila »Zora«, otpjevao moju »Robinjicu«, morao je opetovati. Crvena Hrvatska,⁶ veli da je »Robinjica« = klasična!

Zgb. 27. juni 1919. – (Petak) Sinoć bio koncert.⁷ Zec indisponiran, ali dobro išlo. Ja svirao moj Notturmo (na riječi »Još ne

svitli bela zora«). Prvi put u životu što javno sviram (ne pratim). Mjestimice drugačije svirao (zabunio, zato improvizirao). 2 puta zvali me van.

¹ Riječ je o pjevačici Friedi Dachs Vuković koja je na raspored svojih koncerata rado stavljala djela hrvatskih skladatelja. U travnju 1911. godine nastupala je i u Zagrebu, gdje je uz pratnju Blagoja Berse i Oskara Dachsa uz standardni repertoar izvodila Bersine i Hatzeove pjesme.

² Hrvatska čitaonica sagrađena je 1903. na zapadnom kraju nove rive, srušena je u bombardiranju 1943.

³ Sopranistica i pjevačka pedagoginja Cvijeta Cindro (1883–1982) bila je u Splitu poznata po promicanju glazbene kulture. Violinist, skladatelj i pedagog Armando Meneghello-Dinčić (1873–1925) i pijanist, skladatelj i dirigent Josip Bozzotti Obrovčić (1893–1923) u spomenuto vrijeme kao profesionalni glazbenici nastupali u komornom sastavu.

⁴ Bas Nikola Zec (1883–1958), bečki đak i stalni član bečkih opernih pozornica (*Voksopera*, Njemačka opera, Državna opera). Ostvario je niz najvažnijih basovskih uloga, gostovao na festivalima u Bayreuthu i Salzburgu, a više puta i u Ljubljani, Zagrebu i Beogradu.

⁵ Bersa je vjerojatno mislio na Nikolu Zeca.

⁶ Tjednik *Crvena Hrvatska* izlazi od 1891. godine u Dubrovniku pod uredništvom Frana Supila i glasilo je pravaške orijentacije koja se zalagala za ujedinjenje Dalmacije i Hrvatske.

⁷ Od Bersinih skladbi na tom su koncertu osim spomenutog *Nocturna* po srpskoj narodnoj pjesmi, bile još solo-pjesme *Meeresleuchten*, *Robinjica* i *Gospo slavna*.

SKUPŠTINA I NOVI ČLANOVI HGZ-a

Godišnja skupština HGZ-a održana je 25. studenog, kada je ovaj broj *HaGeZe*-a već bio u tisku. Stoga ćemo članstvo izvijestiti o skupštini u sljedećem broju.

U razdoblju od veljače do sredine studenoga 2009. primljeni su novi članovi:

BAŠIĆ, Sonja
 BONDA, Janka
 BRUMEN SAČER, Bruna
 BUDIĆ, Renata
 BURIĆ, Jelena
 BURIĆ, Vjekoslav
 CRNOGORAC, Dalibor
 DESPOT, Dalio
 GAČEŠA, Tatjana
 HABERLE, Zrinka
 KANCELJAK, Branka
 KIRIGIN, Marijana
 KRESNIK VOJNOVIĆ, Vesna
 KUKULJICA, Zdenka
 LIPOVŠČAK, Marina
 LJUBIĆ, Maja
 MARKOVIĆ, Antun
 MARKOVIĆ, Miroslava
 MATIŠIĆ, Marija
 MURKOVIĆ PUŠKARIĆ, Dorothea
 MILOŠEVIĆ, Desanka
 OSTOJIĆ, Branka
 PAVLEK, Vladimir
 PERASIĆ, Maja
 PETEK, Pavica
 PETRIS, Josip
 POLAN, Marijan
 PRAVDIĆ, Mira
 PUHOVSKI, Dina
 PUŠKARIĆ, Marija
 ŠAGOVAČ POLAN, Valerija
 ŠILJAK, Mira
 SKENDEROVIĆ, Alojzije
 STARE, Antun
 SUČIĆ, Neda
 ŠOLJAN, Dragica
 TEŠIJA, Neda
 TRINKI, Hrvoje
 VIDOVIĆ, Mladen
 YOKO HENKEL, Susanna

KLUB HGZ-a

Ponedjeljak, 14. prosinca u 19.30 sati

Philip PICKETT**RAZBIJANJE ŠIFRE**

istraživanje i odgonetavanje tajni barokne izvedbene prakse

Philip Pickett, jedan od vodećih europskih stručnjaka za ranu glazbu, započeo je svoju karijeru kao trubač, dok se kasnije posvećuje sviranju blok-flaute i ostalih ranih puhačkih instrumenata. Osnivač je i voditelj ansambala *New London Consort* i *Musicians of the Globe* s kojima nastupa diljem svijeta. Bio je umjetnički ravnatelj koncerata *Purcell Room Early Music Series*, a ranom se glazbom bavio i u londonskom kazalištu *Globe*. U posljednje vrijeme redovito dirigira simfonijskim orkestrima i u opernim kućama. Među osnivačima je prestižnog Odsjeka za ranu glazbu na londonskoj *Guildhall School of Music*, na kojem je 25 godina podučavao blok-flautu, kornet i baroknu trubu. Uz to je podučavao repertoar od srednjeg vijeka do klasike te vodio seminare i tjedne majstorske tečajeve. Na toj su školi svoja znanja stekli mnogi današnji vodeći britanski izvođači rane glazbe. Vodio je popularne i uspješne radionice te predavao diljem svijeta. Bio je također član žirija na mnogim međunarodnim natjecanjima.

»Današnji skladatelji pomoću notacije mogu označiti gotovo svaku izražajnu nijansu svojih djela, no barokne partiture jedva da sadrže nešto osim samih nota, oslanjajući se na muzikalnost izvođača, njegovo znanje, razumijevanje i ukus u interpretaciji.

Moramo sve dublje posezati za glazbenim standardima, tehnikama i svjetonazorima prošlosti da bismo istinski razumijeli i ponovno otkrili ponešto od dalekih glazbenih svjetova Monteverdija, Purcella, Bacha i njihovih suvremenika te bili pravedni prema sjajnim i strastvenim remek-djelima koja su kreirali.«

(P. Pickett)

FILMSKI KLUB HGZ-a

Utorak, 15. prosinca u 19.30 sati

BAROKNE ORGULJE U SJEVERNOJ HRVATSKOJ, 3. emisija

(Hrvatska radiotelevizija, scenarist i voditelj Ladislav Šaban, urednica Seadeta Midžić, redatelj Bruno Gamulin)

Gost: Emin Armano

Rad dugogodišnjeg profesora na Klavirskom odsjeku Muzičke akademije u Zagrebu, a po vokaciji i muzikologa, Ladislava Šabana, autora ciklusa televizijskih emisija pod gornjim naslovom, ostavio je znatan trag u glazbenoj kulturi Hrvatske prije svega u kontekstu brige za orguljsku spomeničku baštinu ali i poticanjem suradnika na sustavno bavljenje organologijom. O tim će poticajima i rezultatima govoriti prof. Emin Armano, kao jedan od najbližih Šabanovih suradnika.

Rezultati popisa orgulja provedenih 70-ih godina 20. stoljeća u čitavoj Hrvatskoj, istraživački rad u arhivima kao i brojni Šabanovi znanstveni radovi s područja organologije omogućili su argumentirani pristup izradi liste prioriteta pri izboru instrumenata nad kojima bi trebalo obaviti zaštitne radove. Istodobno je objavljen niz stručnih i znanstvenih radova o orguljama u Hrvatskoj iz pera Jagode Meder, Božidara Grge i Emina Armana, a sve u cilju da se uvede red u složene aktivnosti što ih pretpostavlja rad na obnovi orgulja. Znatan otpor, što svjestan, a što nesvjestan, takvom radu pružaju vlasnici instrumenata i orguljari kao izvođači zaštitnih radova. Ministarstvo kulture RH pokušava naći prave odgovore na izazove svakodnevne prakse. Kako u svom sustavu nema zaposlenih stručnjaka potrebnog obrazovnog profila – tzv. organologa, to je na Muzičkoj akademiji Sveučilišta u Zagrebu od akademske godine 2009./2010. uveden izborni kolegij »Razvoj orgulja i organologija« koji bi mladim naraštajima trebao pružiti priliku da kroz koncentriranu nastavu steknu specifična znanja do kojih su današnji organolozi dolazili samoedukacijom i praksom.

Kao i svake godine nastupi ansambala HGZ-a uljepšat će predbožićni ugođaj našim članovima:

Društveni komorni ansambl
petak, 18. prosinca u 18 sati

Društveni orkestar i Društveni zbor
ponedjeljak, 21. prosinca u 20 sati

Društveni jazz orkestar – Big Band
srijeda, 23. prosinca u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
10000 Zagreb, Gundulićeva 6, fax: 4830701
TAJNIŠTVO: 48 30 833
KNIŽNICA: 48 30 824, otvorena
ponedjeljak, sri. i pet. 11-14, sri. 16-20 sati
BLAGAJNA: 48 30 822, radi
ponedjeljak-petak 10-13 i 19-20 sati
i uvijek jedan sat prije početka koncerta

VELIKA DVORANA HRVATSKOGA GLAZBENOG ZAVODA

KONCERTNA SEZONA CLXXXIII (2009/2010)

PROSINAC

www.hageze.org
hgz.info@hgz.t-com.hr

UREDNIŠTVO:

Eva Sedak
Nada Bezić
Maja Milošević

ZA IZDAVAČA:

Marcel Bačić

utorak, 1. XII. u 20 sati

KONCERTNA DIREKCIJA ZAGREB
Zagrebački kvartet
Gost: Bruno Vlahek, *klavir*
Beethoven, Brkanović, Schumann

srijeda, 2. XII. u 20 sati

GUDAČKI KVARTET RUCNER
Četiri godišnja doba / Zima
Hommage à Aldemaro Romero
Gosti: Peter Soave, *harmonika*; Ricardo Luque, *vokal*
Romero, Ključe (praižvedba), Herceg

četvrtak, 3. XII. u 20 sati

ART AGENT
Vox humana
Terezija Kusanović, *mezzosopran*; Anna Semkina,
klavir; gost: Marko Mimica, *bas*
Rahmanjinov, Verdi, Hatze

petak, 4. XII. u 20 sati

MJEŠOVITI ZBOR ŽUPE SV. JOSIPA
Koncert povodom 30. g. vodstva dirigenta Josipa Škvorca
Dirigent: J. Škvorc; klavir: S. Petković-Sedmak;
gost: zbor Maranatha
Duhovne i domoljubne skladbe

nedjelja, 6. XII. u 11 sati

Glazbena škola Vatroslava Lisinskog
Božićni koncert učenika Odjela za gudače i harfu

nedjelja, 6. XII. u 20 sati

KUD »GAJ«
Lirske melodioznosti – povodom 80. g. rođenja
skladatelja Adalberta Markovića
Dir.: K. Račić; P. Landripet, *sopran*; M. Živković,
bariton; Hrv. pj. dr. »Kalmik« (Križevci),
Tamburaški orkestar Gl. škole Alberta Štrige
(Križevci)
Marković

utorak, 8. XII. u 20 sati

HRVATSKI KOMORNI ORKESTAR
Dirigent i solist: Enrico Dindo
Haydn, Mozart

utorak, 8. XII. u 20 sati

HGZ (Podrumska dvorana)
Radionica utorkom
Voditelj: Tihomir Petrović
ULAZ SLOBODAN

srijeda, 9. XII. u 20 sati

HRV. DR. GLAZBENIH UMJETNIKA
Mihael Paar, *klarinet*;
Krešimir Bedek, *gitara*

Schubert, Paganini, Falla, Piazzolla
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

četvrtak, 10. XII. u 20 sati

HRVATSKI OGRANAK SVJETSKE
KONFERENCIJE ZA MIR
Međureligijski koncert u povodu Međunarodnog
dana ljudskih prava
ULAZ SLOBODAN

petak, 11. XII. u 20 sati

CANTUS
Solistički recital – Katarina Krpan, *klavir*
Tarbuk

subota, 12. XII. u 20 sati

COLLEGIUM PRO MUSICA SACRA
Dir.: I. Juras; A. Lice, *sopran*; N. Kraljić, *orgulje*;
Gudački kvartet Sebastian
Dugan, Pachelbel, Vivaldi, Haydn
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

nedjelja, 13. XII. u 11 sati

Glazbena škola Vatroslava Lisinskog
Božićni koncert učenika Odjela za puhače i udaraljke

nedjelja, 13. XII. u 20 sati

HRVATSKI BAROKNI ANSAMBL
Watermusic
Dirigent: Philip Pickett (Vel. Britanija)
Händel, Purcell
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

ponedjeljak, 14. XII. u 12 sati

UDRUGE »MOJ GRAD ZAGREB« I »VIŠE OD
ŽIVOTA«
Glazbeno-humanitarni koncert »Za dječji osmijeh«
ULAZ SLOBODAN

ponedjeljak, 14. XII. u 19.30 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Klub HGZ-a (Podrumska dvorana)
*Razbijanje šifre: istraživanje i odgonetavanje tajni
barokne izvedbene prakse*
Predavač: Philip Pickett (Vel. Britanija)
Predavanje na engleskom bez prijevoda
ULAZ SLOBODAN

utorak, 15. XII. u 19.30 sati

HGZ (Podrumska dvorana)
Filmski klub HGZ-a
Barokne orgulje u sjevernoj Hrvatskoj (III)
Gost: Emin Armano
ULAZ SLOBODAN

utorak, 15. XII. u 20 sati

Glazbena škola Ivana Zajca
Koncert učenika škole

četvrtak, 17. XII. u 20 sati

HRVATSKO DRUŠTVO GLAZBENIH I
PLESNIH PEDAGOGA
Svečani koncert
Dir.: S. Vinceković; Mj. zbor i gudački orkestar
Gl. škole Pavla Markovca; S. Bilić, *klavir*; J.
Majstorović, *gitara*; M. Glogović, *violina*; M.
Mejić, *bas-bariton*; Komorni sastav tambura Gl.
škole Alberta Štrige (Križevci)
*Vivaldi, Tárrega, Čajkovski, Verdi, Bériot, Chopin,
Morricone, Haydn*

petak, 18. XII. u 18 sati

HGZ (Podrumska dvorana)
Društveni komorni ansambl HGZ-a
Glazbeni petak u podrumu
Božićni koncert
ULAZ SLOBODAN

petak, 18. XII. u 20 sati

Glazbena škola Rudolfa Matza
Božićni koncert učenika škole

subota, 19. XII. u 20 sati

Glazbeno učilište Elly Bašić
Koncert učenika učilišta

nedjelja, 20. XII. u 20 sati

VIRTUOSO
Klaviristi: A. Vetma, I. Šenk, U. Smrekar, M.
Trgovčević, A. Jurinić, A. Božić-Kudrić, D.
Guščić; M. Speman, *violončelo*
Čajkovski
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

ponedjeljak, 21. XII. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Društveni orkestar i zbor HGZ-a
Božićni koncert
Dirigent: Zoran Juranić
Zborovođa: Branka Bubalo-Paliska
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a

utorak, 22. XII. u 20 sati

Glazbena škola Pavla Markovca
Božićni koncert učenika škole

srijeda, 23. XII. u 20 sati

HRVATSKI GLAZBENI ZAVOD
Big Band HGZ-a
Božić u ritmu – Koncert s plesom
Dirigent: Zlatko Dvoržak
BESPLATNE ULAZNICE ZA ČLANOVE HGZ-a